

20 birželio 74
41 1319

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS PANEVŽIO
MIESTO KOMITETO PIRMAJAM SEKRETORIUI

dr. A. U R L I K U I

Valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos tardymo skyriuje baigiamas parengtinis tardymas baudžiamojoje byloje Nr. 344.

Parengtinio tardymo metu nustatyta, kad kaltinamosios šioje byloje Jūratė GALICKAITĖ, Violeta ŠIMBELYTĖ ir Ona LIKAITĖ 1970 metų balandžio mėnesį, mokydamosios Panevėžio II vidurinės mokyklos 11 klasėje, susitarė pagaminti ir išplatinti tarybinio turinio lapelius. Vykdydamos susitarimą, artėjant V. Lenino gimimo 100-sioms metinėms, visos parašė ne mažiau kaip 31 antitarybinį lapelį, kuriuos 1970 metų balandžio 12 dieną išplatino Kėdainiuose, o balandžio 19 ir 22 dieną Panevėžyje. Lapeliuose šneičiama TSRS valstybinė ir visuomeninė santvarka, raginama kovoti prieš Tarybų valdžią.

Aiškinant nusikaltimo padarymo priežastis, kaltinamosios J. GALICKAITĖ ir V. ŠIMBELYTĖ parodė, kad 1970 metais 11 klasėje, kur jos mokėsi, vyravo antitarybinės ir nacionalistinės nuotaikos. Apie ruošinąsi gaminti ir platinti lapelius žinojo tos pat klasės mokinės Vida CERNOLONSKAITĖ ir Audra TRUNCAITĖ, o šios klasės mokinys Alginantas UKSAS kartu vaikščiojo su J. GALICKAITE, kai ji balandžio 19 dienos naktį platino lapelius Panevėžio mieste, jos tai daryti nesustabdė, apie galimas pasekmes neįspėjo. Tuo būdu didelė šios klasės mokinių dalis žinojo apie šiuos faktus.

Kaip parodė kaltinamoji V. ŠIMBELYTĖ, apie lapelių pagaminimą ir išplatinimą ji 1970 metų gegužės mėnesį papasakojo savo motinai ŠIMBELIENEI - Panevėžio II vidurinės mokyklos mokytojai, tačiau pastaroji apie tai niekam nepranešė. Visa tai sudarė sąlygas J. GALICKAITEI su kita asmenų grupe platinti lapelius 1972 metais.

2. LIETUVOS VPATINGASIS ARCHYVAS	Fondo Nr. <u>4-40</u>
	Apyrašo Nr. <u>1</u>
	Bylos Nr. <u>198</u>
	Lapo Nr. <u>76</u>

Parengtinio tardymo metu buvo nustatyta, kad 1972 metų birželio 11 dieną užrašą "Laisvę Lietuvai" ant VIII vidurinės mokyklos sienos parašė Albertas GRIGALIŪNAS ir Romas BENAITIS.

Apklaustas byloje liudytoju A.GRIGALIŪNAS parodė, kad, mokantis Panevėžio I vidurinės mokyklos 11 klasėje, moksleiviai dažnai reikšdavo nacionalistines nuotaikas. To pasekoje jis tapo nacionalistinių pažiūrų ir kartu su R.BENAIČIU užrašė paminėtą užrašą.

1972 metų birželio 30 dieną Panevėžio m. Lenino aikštėje buvo surasta 18 antitarybinių lapelių. Kaip nustatyta tardymo metu, šiuos lapelius parašė Romaldas SMAILYS, o išplatino juos J.GALICKAITĖ, Eugenijus JUODVIRŠIS, Petras BARANAUSKAS ir R.SMAILYS.

E.JUODVIRŠIO tėvas - Vytautas JUODVIRŠIS - TSKP narys, sūnaus auklėjimui neskyrė reikiamo dėmesio. Sūnus ištisus mėnesius niekur nedirbdavo ir nesimokė. 1971 metais buvo įstojęs į VLKJS eiles, tačiau tą pačių metų rugpjūčio mėnesį nustojo mokėti mario mokesčių ir iš VLKJS automatiškai išstojo. Tėvui įrodinėjo apie būtinumą išeiti Lietuvai iš TSRS sudėties, žavėjosi gyvenimu kapitalistiniame pasaulyje. Ištisus vakarus praleisdavo kavinėse, rengėsi iššaukiančiai. Buvo iškvieistas į saugumo organus profilaktikai, tačiau ir į tai tėvas reikiamo dėmesio neatkreipė.

E.JUODVIRŠIO išėjimo iš VLKJS narių nepastebėjo kilnojamosios mechanizuotos kolonos, kur jis tuo metu dirbo, visuomeninės organizacijos ir išėjimo priežastys nebuvo aiškinamos.

R.SMAILYS - VLKJS narys, nusikaltimo padarymo metu mokėsi Panevėžio politechnikume.

Išvardinti faktai rodo trūkumus auklėjimo darbe.

o/p PIRMININKAS

J. PETKEVIČIUS

LIETUVOS PATINGASIS ARCHYVAS	Fondo Nr.	2-60
	Apyrašo Nr.	1
	Bylos Nr.	198
	Lapo Nr.	77

Necoraisas Aras
Stutim / Meloncas